

Pasma Łososińskie, czyli jakie widoki roztaczają się z wieży na Jaworzu ☺

22.04.2023

Męcina - Jaworz z wieżą widokową - Sałasze - Laskowa

Pasma Łososińskie to taki grzbiet górski w Beskidzie Wyspowym gdzieś tam het daleko, między Łososiną Górną a Jeziorem Rożnowskim. Dlatego koniecznie trzeba było go odwiedzić, bo dotrzeć tam samodzielnie rzadko komu się zdarza ☺

Szlak rozpoczęliśmy w Męcinie, skąd malowniczym szlakiem przez obniżoną drastycznie Babią Górę (sic!) podeszliśmy spacerkiem na Jaworz. Ta Babia Góra o wysokości 727 m wznosi się we wschodniej części głównego grzbietu Pasma Łososińskiego pomiędzy Jaworzem a Chełmem. W sumie to ma ona dwa wierzchołki o wysokościach 727 i 697 m. ale szukanie po krzakach obu tych wypukłości wydało nam się nieprzystające do powagi nazwy i sytuacji, zatem zostawiliśmy eksplorację bardziej dociekliwym turystom ☺ Na grzbiecie góry owej znajduje się polana, na której działa startowisko paralotniarzy.

Szczyt naszego docelowego Jaworza o wysokości 918 m (zwany również Kretówką lub Patryją) był w okresie II wojny światowej bazą oddziałów partyzanckich. Na północno-wschodnim zboczu, jakieś 300 m od szczytu, znajduje się Jaskinia Zbójcka nazywana również Jaskinią w Kretówce. Jest to niewielka studnia o głębokości 9 m typu zawaliskowego, zatem do wejścia należy się zdecydowanie ubrać w mało wyjściowe ciuchy ☺. Jesienią 2010 r. pod szczytem Jaworza wzniesiono 20 metrową wieżę widokową „Jaworz Kretówka”, z której można podziwiać piękne widoki na Zalew Rożnowski, Nowy Sącz, Beskid Niski, Beskid Sądecki. Nam pogoda dopisała zatem mogliśmy nacieszyć oczy nawet widokiem Pienin i Tatr. Pod wieżą jest ładnie utrzymane pole biwakowe, zadaszone miejsce grillowe i wiata gdzie po zejściu z wysokości mogliśmy się w spokoju posilić i podzielić wrażeniami.

Nasz szlak wiódł następnie przez Sałasze, obydwa dostępne na tej trasie ☺ Oddalone są od siebie o 1200 metrów. Sałasz to gwarowe określenie szałas u górali - budynku i gospodarstwa pasterskiego. Obie te górki, których różnica wzniesień wynosi ok. 41 metrów, porasta piękny las a z polan po drodze roztaczają się widoki

na okoliczne góry i miejscowości. Sałasz vel Sałasz Wschodni vel Sałasz Wielki to górka na granicy wsi Żmiąca i Mordarka zaś Sałasz Mały vel Sałasz Zachodni leży na granicy wsi Jaworzna i Mordarka.

Z Sałaszów dwóch przez Korab, pod którym znajduje się jeden z cmentarzy wojennych, pozostałość po jednej z największych bitew I wojny światowej – bitwy pod Limanową, zeszliśmy nieśpiesznie do Laskowej. Jest to miejscowość o charakterze turystyczno-wypoczynkowym położona w kotlinie rzeki Łososiny. W centrum miejscowości znajduje się dwór z XVII w. o konstrukcji zrębowej i czterospadowym dachu łamanym w stylu polskim. Obecnie należy do rodziny Michałowskich. Jest to miejsce o bogatej historii, dworek wybudowany został przed 1677 dla rodu Laskowskich, później był w rękach Zgromadzenia Księża Misjonarzy Świętego Wincentego à Paulo. Jak głos historii niesie, w styczniu 1945 w dworze stacjonował i planował operację wyzwolenia Krakowa sam Iwan Koniew, mianowany później marszałkiem Związku Radzieckiego i pierwszy dowódca Zjednoczonych Sił Zbrojnych Układu Warszawskiego.

Do ciekawostek miejscowych należy dodać informację, iż na wieży kościoła znajduje się duże stanowisko nietoperzy chronione w ramach programu „Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego”, Natura 2000.

Miejscowa gastronomie nie przewiduje niestety żywienia grup turystycznych przekraczających 10 osób. Niewielki ruch determinuje zaopatrzenie. Zdecydowanie polecamy wcześniejsze zamawianie posiłków, gdyż inaczej można paść z głodu na koniec trasy z powodu braków aprowizacyjnych ☺